

**Sprawozdanie z realizacji
Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
Domowej oraz Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej dla Miasta Wałbrzycha
na lata 2024-2025
oraz Gminnego Programu Profilaktycznego
w Sprawie Specjalistycznej Pomocy Dzieciom
w Rodzinach Zagrożonych Przemocą dla Miasta
Wałbrzycha na lata 2021-2025**

Wałbrzych, luty 2025 r.

Przemoc stanowi jeden z głównych problemów społecznych, zwłaszcza pod postacią przemocy domowej. Diagnoza Problemów Społecznych Wałbrzycha z 2019 r. podaje, że 31% respondentów zna osobę, która doznaje przemocy domowej. To pokazuje, że każdy z nas może mieć w swoim otoczeniu osobę, która doświadcza przemocy w swoim środowisku domowym lub ją stosuje. Przemoc domowa jest o tyle trudniejsza w identyfikacji i zwalczaniu, że dotyczy najbliższych środowisk osób jej doświadczających – rodziny. W wymienionym już wcześniej źródle – diagnozie problemów społecznych Wałbrzycha spośród badanej grupy dzieci i młodzieży, która deklaruowała doświadczanie przemocy, aż 35% ze strony członka rodziny (ojca, matki lub rodzeństwa). W świetle tych danych zauważyć można jak szczególnie ważne są działania profilaktyczne, kierowane do całych środowisk rodzinnych oraz odnajdywanie odpowiednich sposobów dotarcia do nich.

Przemoc domowa, z racji obecności w najbliższym otoczeniu rodzinnym, przez dziesiątki lat uważana była za sprawę prywatną. Często usłyszeć można, że zajmowanie się problemem przemocy domowej w ramach rodziny jest określane jako „publiczne pranie domowych brudów”, co wpływa w negatywny sposób na motywację do zgłaszania przypadków przemocy przez osobę, która jej doświadcza lub, która jest jej świadkiem. Walka z właśnie tego typu szkodliwymi przekonaniami stanowi główny cel profilaktyki ukierunkowanej na przeciwdziałanie temu szkodliwemu zjawisku – obalenie krzywdzących stereotypów i jasny przekaz traktujący o tym, że żadne przysłowia, powiedzenia czy żarty nie usprawiedliwiają jakichkolwiek działań przemocowych i każde tego typu zjawisko jest przestępstwem w rozumieniu Kodeksu Karnego.

W celu zmniejszenia zjawiska przemocy podejmowane były działania zapisane w Gminnym Programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony ofiar doznających przemocy domowej dla miasta Wałbrzycha na lata 2024-2025 (Uchwała Rady Miejskiej nr LXXVII/782/24) oraz Programie profilaktycznym w sprawie specjalistycznej pomocy dzieciom w rodzinach zagrożonych przemocą dla Miasta Wałbrzycha na lata 2021-25 (Uchwała Rady Miejskiej Wałbrzycha nr XXIX/309/20).

W ramach realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w 2024 roku prowadzono:

1. Punkt Konsultacyjny Niebieskiej Linii dla osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej – poradnictwo indywidualne.

Specjaliści Działu Profilaktyki z siedzibą w Centrum Aktywności Lokalnej, która mieści się przy ul. A. Mickiewicza 26 w Wałbrzychu, świadczyli nieodpłatną pomoc i wsparcie psychologiczne, pedagogiczne i terapeutyczne dla osób doświadczających przemocy.

Ze wsparcia skorzystało 28 osób, którym udzielono 118 porad.

Liczby osób doznających przemocy oraz udzielonych porad przez specjalistów Działu Profilaktyki w latach 2021-2024.

Osoby doznające przemocy zgłaszające się do punktu konsultacyjnego				
Rok	2021	2022	2023	2024
Liczba osób	57	41	48	28
Liczba porad	122	78	129	118

Liczba osób korzystających ze wsparcia specjalistów Działu Profilaktyki w zakresie doświadczania przemocy, w porównaniu do lat ubiegłych, spadła o 58%. Z indywidualnego wsparcia skorzystało zaledwie 28 osób, którym udzielono 118 porad.

Osobom, które doświadczają przemocy i są objęte Procedurą Niebieskie Karty, proponowane jest specjalistyczne wsparcie. Oprócz wspomnianego Działu Profilaktyki, ze wsparcia z którego osoby, będąc w różnych kryzysach, korzystały, są poradnie i przychodnie a także, co należy podkreślić, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia

Specjaliści działu, podczas spotkań edukacyjno – informacyjnych prowadzonych z mieszkańcami Wałbrzycha przekazują informację o możliwości korzystania ze wsparcia psychologicznego poprzez rozmowy telefoniczne dla osób doznających przemocy, które nie mają gotowości spotkać się ze specjalistą osobiście, a także zachęcają do kontaktu indywidualnego, który zawsze przebiega w komfortowych i bezpiecznych warunkach. Zachęcają do korzystania z pomocy w różnych miejscach, również w ogólnopolskich stowarzyszeniach, gdyż nie ma znaczenia, gdzie osoba doświadczająca przemocy otrzyma pomoc – najważniejsze jest, że znajdzie w sobie gotowość to podjęcia zmiany i pracy nad sobą.

W ramach działań kierowanych do osób stosujących przemoc prowadzono: indywidualne poradnictwo na temat konsekwencji stosowania przemocy, grupę edukacyjno – warsztatową „Bliżej

siebie”, motywowano do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i programach psychologiczno - terapeutycznych prowadzonych przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia oraz do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione.

***Liczba osób stosujących przemoc oraz udzielonych porad przez specjalistów Działu
Profilaktyki w latach 2021-2024.***

Osoby stosujące przemoc zgłaszające się do punktu konsultacyjnego				
Rok	2021	2022	2023	2024
Liczba osób	30	22	12	27
Liczba porad	80	72	37	32

W 2024 roku liczba osób korzystających ze wsparcia specjalistów Działu Profilaktyki zwiększyła się o 44% w porównaniu do roku ubiegłego, natomiast liczba udzielonych porad w stosunku do przyjętych osób zmniejszyła się w stosunku do ubiegłego roku. Ma to związek z prowadzeniem konsultacji, których charakter był jednorazowy a przyczyna zgłoszenia miała inne podłoże np. konflikt małżeński.

Osoby skierowane do działu otrzymały pomoc i wsparcie oraz edukację na temat redukcji agresji, radzenia sobie z trudnymi emocjami i zapobieganiem eskalacji. Pomimo uczęszczania na spotkania, zarówno indywidualne jak i grupowe, większość osób, która stosuje przemoc nie dostrzega w sobie problemu, najczęściej obwinia osobę, wobec której była/jest stosowana przemoc, obwinia dzieci lub rodziców i nie czuje potrzeby zmiany. Wobec czego nie ma motywacji aby dobrowolnie poddać się pracy terapeutycznej nad zmianą swojego zachowania i myślenia. Każdorazowo, podczas spotkań grup diagnostyczno – pomocowych, osoby stosujące przemoc informowane są o możliwości i konieczności skorzystania z zajęć naprawczych a także motywowane do ich podjęcia.

Prowadzona **Grupa edukacyjna „Blżej siebie - bliżej rodziny”** miała na celu przerwanie cyklu przemocy poprzez edukację, refleksję oraz zmianę zachowań osób stosujących przemoc. Działania ukierunkowane były na zwiększenie świadomości, rozwijanie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami. Zadaniem było uświadomienie sobie skutków przemocy przez osobę stosującą przemoc, nauczanie się kontrolować zachowania i emocje, wprowadzenie zmian we wzorcach zachowania, budowanie odpowiedzialności za własne czyny, zapobieganie nawrotom przemocy i poprawa relacji rodzinnych. Grupa miała charakter edukacyjno – motywacyjny jest

jedynie prelude do podjęcia działań naprawczych przez osobę stosującą przemoc zarówno swojego życia/zachowania a w dalszej części procesu rodziny jako systemu.

Ze wsparcia specjalistów działu skorzystały w okresie sprawozdawczym 27 osób, którym udzielono 32 porady. Wszystkie osoby zostały skierowane w ramach pracy grupy diagnostyczno – pomocowej.

Osobom, które stosują przemoc, specjalistycznej pomocy zarówno w systemie pracy indywidualnej jak i grupowej w ramach programu korekcyjno - edukacyjnego, udziela Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia.

2. Warsztaty edukacyjne dla rodziców - Grupa dla Rodziców prowadzone przez Dział Wsparcia Rodziny.

W 2024 roku Dział Wsparcia Rodziny zorganizował 4 edycje warsztatów „**Szkoła dla rodziców i wychowawców**” tj 3 edycje Podstawy i 1 edycja „**Nastolatek**” których celem było wzmocnienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz zmiana postaw wychowawczych na takie, które by zapobiegały lub minimalizowały wystąpienie zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży.

Warsztaty skierowane są dla rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, oraz rodzin z Pieczy Zastępczej. Zajęcia prowadzone były przez dwóch pedagogów, będących certyfikowanymi realizatorami „Szkoły dla Rodziców i Wychowawców”. Warsztaty obejmowały w swoim zakresie cykl 10 spotkań, wszystkie tematy przeprowadzone zostały zgodnie ze scenariuszami sporządzonymi na podstawie podręcznika Joanny Sakowskiej „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” - Podstawa. Każde spotkanie poświęcone było innemu zagadnieniu: Wprowadzenie – akceptacja, granice, emocje i uczucia, współpraca, kary, konflikty, samodzielność, wpisywanie dziecka w role, pochwały.

Każde spotkanie „Szkoły dla Rodziców i Wychowawców – Nastolatek”, poświęcone było innemu zagadnieniu, które dotyczyło m. in psychologii rozwojowej nastolatka, umiejętności stawiania granic, pracy na emocjach i uczuciach, współpracy rodzic – nastolatek, ponoszenie konsekwencji, nauki wspólnego rozwiązywania problemów oraz poruszania trudnych tematów.

I edycja warsztatów „Szkoła dla rodziców” 06.03.2024 - 15.05.2024	
Ilość osób biorących udział w warsztatach	Ilość osób, które ukończyły warsztaty
38 osób	20 osób w tym 3 mężczyzn
II edycja warsztatów „Szkoła dla rodziców” 11.09.2024- 13.11.2024	
Ilość osób biorących udział w warsztatach	Ilość osób, które ukończyły warsztaty

28 osób	17 osób w tym 2 mężczyzn
III edycja warsztatów „Szkoła dla Rodziców” 7.03.2024 – 16.11.2024	
Ilość osób biorących udział w warsztatach	Ilość osób, które ukończyły warsztaty
20 osób	18 osób w tym 1 mężczyzna
Edycja „Szkoła dla Rodziców” Nastolatek 12.09.2024-14.11.2024	
Ilość osób biorących udział w warsztatach	Ilość osób, które ukończyły warsztaty
19 osób	13 osób w tym 1 mężczyzna

Po ukończeniu warsztatów 2 rodziny zakończyły współpracę z asystentem z uwagi na osiągnięte cele i zrealizowane plany. U 10 rodzin nastąpił wzrost kompetencji rodzicielskich i zauważalna jest poprawa funkcjonowania rodziny. U 70% uczestników nastąpił wzrost wiedzy z zakresu norm rozwojowych u dzieci i młodzieży a także podstawowa wiedza z psychologii i pedagogiki wychowawczej.

Działania profilaktyczne dedykowane rodzicom prowadził również Dział Profilaktyki. Zadaniem grupy dla rodziców było zwiększenie kompetencji rodzicielskich uczestniczących w nich osób, które na co dzień nie radzą sobie z prawidłowym wypełnianiem funkcji opiekuńczo-wychowawczych wobec swoich dzieci. Udział we wspomnianej grupie pozwala rodzicom na uświadomienie obszarów do pracy wychowawczej z własnymi dziećmi oraz rozpoczęcie starań o przywrócenie opieki nad dziećmi umieszczonymi w rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W porównaniu z rokiem ubiegłym widoczny jest zdecydowany wzrost zainteresowania uczestnictwem w spotkaniach grupy – z tego powodu zorganizowano drugą edycję. W większości były to osoby skierowane postanowieniem sądu i mające początkowo niewielką motywację do aktywnego uczestnictwa. W miarę upływu czasu i pogłębiania się procesu grupowego zaangażowanie to wzrastało. Po skończonych warsztatach kilka osób zadeklarowało chęć uczestnictwa w pogłębionej grupie dla rodziców z elementami samorozwoju, której pierwszą, pilotażową edycję zaplanowano w 2025 roku. W omawianym okresie sprawozdawczym odbyło się 20 spotkań dla 36 odbiorców.

3. „Szkoła Liderów” – grupa edukacyjno rozwojowa

W 2024 roku były realizowane warsztaty w dwóch grupach. Pierwszą grupę stanowiła młodzież, która brała udział w Programie Osłonowym „Młodzież ma moc” i kontynuowała pracę edukacyjną w zakresie przeciwdziałania przemocy rówieśniczej. Drugą grupę stanowiła młodzież z „nowego naboru”, z którą realizowane były tematy związane z psychoedukacją. Szkolni Liderzy uczyli się rozpoznawać i pracować na swoich zasobach, mocnych stronach i obszarach do pracy, umiejętności stawiania granic, pogłębiali wiedzę na temat poprawnej komunikacji, budowania poczucia własnej wartości, pracy na przekonaniach, rozpoznawania, nazywania i radzenia sobie z emocjami, zwłaszcza tymi trudnymi. Poznali narzędzia dotyczące radzenia sobie ze stresem. Nie zabrakło gier i zabaw integracyjnych, luźnych rozmów, spotkań z „burzą mózgów” oraz został nagrany filmik na TIK TOK w ramach kampanii „Dzieciństwo Bez Przemocy”. Do grupy należą 22 osoby.

4. Działania profilaktyczne – warsztaty, szkolenia, spotkania edukacyjne, działania środowiskowe w terenie.

Oprócz prowadzenia indywidualnego poradnictwa specjalistycznego i grupowego, bardzo ważną formą pracy specjalistów Działu Profilaktyki jest prowadzenie działalności edukacyjno – informacyjnej w zakresie profilaktyki przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy kierowanej do wszystkich mieszkańców Wałbrzycha - dzieci, młodzieży, osób dorosłych i starszych ale także do pracowników instytucji pomocowych. Działania profilaktyczne, to nie tylko rozmowy w bezpośrednim kontakcie, warsztaty, szkolenia, wykłady, pogadanki i spotkania, to także kolportaż materiałów informacyjno – edukacyjnych, umieszczanie artykułów na stronach internetowych, to plakaty i citylighty oraz realizacja kampanii społecznych.

- **Kąciki edukacyjne „Zrozum mnie”**

Warsztaty dedykowane dzieciom w wieku 6-7 lat. Zajęcia odbywały się w Przedszkolu Samorządowym na Podzamczu i dotyczyły emocji – przede wszystkim tych niewygodnych, budowania więzi, relacji rodzinnych, przeciwdziałania przemocy i radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Motywem przewodnim zajęć prowadzonych w formie warsztatowej, było uwrażliwienie uczestników na wszechobecną przemoc oraz pokazania sposób jej przeciwdziałania. Dzieci chętnie rozmawiały i odpowiadały na pytania, dzieliły się własnym doświadczeniem i swoją historią, a następnie omawiane treści i emocje przelewały na papier, tworząc tzw. „list do rodzica” z przesłaniem antyprzemocowym. W warsztatach wzięło udział 50 dzieci.

- **Warsztaty oddechowe „Świadomi w oddechu”**

W czasie warsztatów przedstawiono techniki oddechowe, dzięki którym uczestnicy rozwinęli świadomość swojego ciała i duszy, za pomocą oddechu. Świadomy, głęboki i spokojny oddech daje człowiekowi możliwość bardziej dogłębnego poznania samego siebie, jak i otaczającego świata. W czasie warsztatów uczestnicy zgłębiali takie wartości jak: wdzięczność, samoświadomość, spokój ducha, odpuszczenie, wyciszenie, kontakt z rzeczywistością i chwilą obecną. Na początku warsztatów wprowadzono uczestników w stan pełnej relaksacji, po czym przeprowadzono medytację. Tematy zajęć były różne, w zależności od przeprowadzonej medytacji. Tematy medytacji: proces integracji, uwolnienie stresu, wdzięczność za intuicję, wewnętrzny spokój oraz uwolnienie, wyciszenie i powrót w ważności. Przeprowadzono również medytacje wizualizacyjne: wizualizacja pokoju na świecie, wizualizacja uwalniania intencji w oceanie świadomości i wizualizacja o aniołach. W czasie warsztatów uczestnicy słuchali kojącej muzyki relaksacyjnej lub dźwięków natury z głośnika, a prowadzący na żywo czytał treść relaksacji i medytacji. Warsztaty uczą i pokazują w jaki sposób radzić sobie z trudnymi emocjami, redukować napięcie i stres oraz to w jaki sposób radzić sobie z agresją i zastępować ją pozytywnymi emocjami i myślami. W warsztatach uczestniczyli: pracownicy MOPS, opiekunowie i podopieczni Oddziału Psychiatrycznego przy Specjalistycznym Szpitalu im. dra Alfreda Sokołowskiego, RWS Nowe Miasto, stowarzyszenie „Radość Życia”, podopieczni świetlic Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego, Wałbrzyski Ośrodek Kultury, uczniowie II LO oraz mieszkańcy Wałbrzycha. Warsztaty sukcesywnie umacniają uczestników w poczuciu spokoju wewnętrznego, pozwalają zachować emocjonalną równowagę oraz bardziej przychylnie patrzeć na siebie i na otaczający świat. Uczestnicy po zajęciach dzielą się swoją zmianą myślenia i postrzegania rzeczywistości. Łącznie w 22 warsztatach wzięło udział 446 osób.

- **Warsztaty „Sposoby radzenia sobie ze stresem”**

Zajęcia miały na celu przedstawienie skutecznych metod na rozładowanie stresu związanego z obciążającą emocjonalnie pracą. W czasie warsztatów przeprowadzono moderowaną dyskusję nad codziennie dostępnymi i łatwymi do realizacji sposobami rozładowania stresu i zapobiegania mu. Poruszono tu istotność posiadania własnych zainteresowań, zwracanie uwagi na wyznaczanie własnych granic oraz higienę snu. W warsztatach uczestniczyli pracownicy Działu ds. Diagnostyki i Pomocy Społecznej. Dzięki zajęciom pracownicy MOPS mają w zanadrzu więcej narzędzi (albo umocnione narzędzia) do łagodnego i opanowanego funkcjonowania w bardzo dynamicznym środowisku pracy. W warsztatach wzięło udział 26 osób.

- **Warsztaty edukacyjne „Trudne zachowania dzieci: skąd się biorą i jak nad nimi właściwie panować”**

Celem warsztatów było przekazanie wiedzy dotyczącej źródeł niebezpiecznych zachowań dorastających dzieci oraz sposobów na poprawienie komunikacji międzypokoleniowej w rodzinach. Warsztaty poprowadzone w formie wykładu i moderowanej dyskusji. W warsztatach udział wzięli rodzice uczniów szkoły podstawowej PSP nr 2. Dyskusje wyzwoliły emocje i pozwoliły na dostrzeżenie wielu perspektyw tych trudnych zagadnień. W spotkaniu wzięło udział 46 rodziców.

- **Warsztaty edukacyjne nt przemocy rówieśniczej**

Celem warsztatów było rozszerzenie świadomości uczniów na temat przemocy rówieśniczej. Przedstawiono przykłady zarówno zachowań przemocowych wśród rówieśników oraz sposoby zapobiegania temu zjawisku. W czasie warsztatów promowane były zachowania społecznie poprawne, które budują wspierające się społeczeństwo. Warsztaty poprowadzone w formie wykładu, pracy indywidualnej i moderowanej dyskusji. W warsztatach udział wzięli wyłącznie uczniowie klasy V w PSP nr 37, zaangażowani w konflikt, którego nie udało się do tej pory rozwiązać. Dzieci miały okazję poznać i poczuć ten temat w bardziej holistyczny sposób, czego skutkiem powinno być zatrzymanie działań przemocowych pomiędzy nimi. W warsztatach wzięło udział 6 uczniów.

- **Szkolenie pedagogów w ramach kampanii „Szczepimy się”**

Szkolenie pedagogów miało na celu wyposażenie ich w narzędzia potrzebne do samodzielnego prowadzenia zajęć w swoich szkołach. Zastosowano strategię informacyjną, której celem było dostarczenie adekwatnych informacji na temat szacunku i będącej z nim w kontraście dyskryminacji. Zaprezentowano (a po szkoleniu przekazano) projekcję multimedialną i przedstawiono scenariusz zajęć dla dzieci. Zajęcia te mają w zamyśle zachęcać do stosowania języka szacunku i rozmowy z zainteresowaniem drugą osobą, oraz zniechęcać do rozwiązań związanych ze wspólnym ocenianiem się i stosowaniem przemocy. W warsztatach udział wzięli pedagodzy ze szkół: ZSP nr 1, ZSP nr 3, ZSP nr 6 i PSP nr 23. W szkoleniu wzięło udział łącznie 101 nauczycieli.

- **Szkolenie „Procedura Niebieskie Karty” dla pracowników socjalnych i asystentów rodziny.**

Szkolenie przeprowadzone przez specjalistę Działu Profilaktyki, którego celem było zapoznanie pracowników terenowych MOPS z obszarem formalnym procedury oraz podejściem

do osoby stosującej i doświadczającej przemocy. Ponadto omówiono zmiany prawne dotyczące krzywdzenia dzieci, mówiące o obowiązku zgłaszania przestępstw w stosunku do dzieci. Szkolenie miało na celu podniesienie kompetencji z zakresu przemocy oraz stosowanych procedur.

W szkoleniu wzięło udział łącznie 70 osób spośród pracowników socjalnych i asystentów rodziny.

- **Szkolenie „Diagnoza i postępowanie specjalistów w sytuacji nadużyć seksualnych dzieci”**

Celem przeprowadzonego szkolenia była nauka rozpoznawania zachowań seksualnych dzieci mieszczących się w normie rozwojowej oraz tych wskazujących na prawdopodobieństwo krzywdzenia dziecka, poznanie wszystkich obowiązków wynikających z aktualnych przepisów prawnych w zakresie podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka, poznanie zasad interwencji oraz rozmowy z dzieckiem zgłaszającym przemoc seksualną, zapoznanie z zasadami kontaktu z rodzicem dziecka krzywdzonego. Zapewnienie wsparcia dziecku oraz niekrzywdzącemu rodzicowi. Szkolenie wyposażyło uczestników w wiedzę w zagadnienia takie jak: rozwój seksualny dzieci – specyfika zachowań dzieci w poszczególnych fazach rozwojowych, norma i patologia zachowań seksualnych dzieci, zachowania normatywne i nienormatywne, kiedy podejmować interwencję?, rozmowa z dzieckiem doznającym przemocy seksualnej, rozmowa z rodzicem dziecka krzywdzonego. W szkoleniu wzięło udział 40 pracowników socjalnych i asystentów rodziny.

- **„Taniec przeciwko przemocy” i „Kampania Ławkowa”**

14 lutego, w ramach międzynarodowej akcji „One Billion Rising” na terenie Galerii Victoria odbył się „Taniec Przeciwko Przemocy”, wykonany przez uczniów wałbrzyskich szkół, mieszkanki Wałbrzycha, Parlamentarzystki, Wałbrzyską Radę Kobiet i seniorki z Klubu Seniora przy Centrum Aktywności Lokalnej. Przedstawiciele Działu Profilaktyki, Policji, Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia oraz Szkolnych Liderów wygłosili krótkie informacje dotyczące profilaktyki przemocy a także miejsc, w których można otrzymać pomoc. Taniec manifestuje sprzeciw i niezgodę na wszelkie przejawy przemocy. W wydarzeniu wzięło udział ok 50 osób.

W okresie wakacyjnym realizowana była Kampania Ławkowa. W tym roku do uczestnictwa w rozmowach zaproszeni zostali przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego, którzy wraz ze specjalistami Działu Profilaktyki spotykali się z mieszkańcami Wałbrzycha w różnych dzielnicach miasta i prowadzili z nimi rozmowy przysiadając się do osób odpoczywających na ławkach. Rozmowy dotyczyły profilaktyki przemocy, mądrego i bezpiecznego reagowania na nią. Wałbrzyskanie otrzymywali materiały edukacyjne w postaci biuletynów i ulotek o tematyce

związanej z profilaktyką przemocy. W spotkaniach ze specjalistami działu wzięło udział około 100 osób.

- **Kampania „Widzę, Słyszę, Reaguję”.**

Kampania realizowana jest podczas działań profilaktyki środowiskowej. Uczestnicy działań - festynów, głównie małoletni oraz ich rodzice/opiekunowie, otrzymują mikro-edukację dotyczącą szkodliwych zjawisk społecznych takich jak uzależnienia, przemoc domowa czy cyberprzemoc. Oprócz informowania na temat przebiegu i szkodliwości ww. zjawisk, pracownicy Działu Profilaktyki przekazywali również informacje dotyczące możliwych sposobów reagowania w sytuacji zauważenia u siebie lub kogoś w swoim otoczeniu jakiegoś rodzaju kryzysu. W działaniach profilaktyki środowiskowych, w trakcie których realizowana była kampania wzięło udział około 860 osób, w tym dzieci, młodzież i osoby starsze.

- **Marsz przeciwko przemocy i kampania Biała Wstążka w ramach „16 dni przeciwdziałania przemocy ze względu na płeć”.**

„16 Dni akcji przeciw przemocy ze względu na płeć” to międzynarodowa kampania, która poświęcona jest wspieraniu i koordynacji pracy mającej na celu zlikwidowanie przemocy ze względu na płeć na poziomie lokalnym, państwowym i międzynarodowym. Na akcję wybrano dni pomiędzy 25 listopada tj. Międzynarodowym Dniem Przeciw Przemocy Wobec Kobiet a 10 grudnia tj. Międzynarodowym Dniem Praw Człowieka, aby symbolicznie zaznaczyć związek pomiędzy przemocą wobec kobiet a naruszaniem praw człowieka i by podkreślić, iż przemoc wobec kobiet jest pogwałceniem praw człowieka. Wspólnym celem osób i organizacji z całego świata, zaangażowanych w Kampanię 16 Dni Akcji, jest wyeliminowanie wszelkich form przemocy wobec kobiet poprzez rozwój świadomości na temat przemocy; wzmocnienie lokalnych struktur przeciwdziałających przemocy wobec kobiet; wzmacnianie solidarności kobiet na całym świecie, organizujących się by przeciwdziałać przemocy wobec kobiet.

Dział Profilaktyki angażując się w międzynarodową akcję szesnastu dni, stara się objąć swoim działaniem wszystkie osoby zagrożone przemocą oraz osoby z ich otoczenia. W tym czasie umieszczane są informacje na stronie internetowej Ośrodka oraz w mediach społecznościowych informujące o zagrożeniach związanych z przemocą oraz zachęcające do reagowania na wszelkie jej objawy oraz informacje, gdzie można otrzymać pomoc i wsparcie. W 2024 roku w kampanię włączyli się Szkolni Liderzy i zaprojektowali plakat związany z przeciwdziałaniem przemocy. Zorganizowany został również wykład dla seniorów w Sudeckim Uniwersytecie III Wieku na temat form przemocy i instytucji pomocowych przedstawiony przez sędziego Sądu Rejonowego w Wałbrzychu.

W ramach ogólnomiastowskiej kampanii „16 dni przeciwdziałania przemocy ze względu na płeć” Dział Profilaktyki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym, organizuje marsz Białej Wstążki. Do udziału w wydarzeniu zapraszane są instytucje pomocowe działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, tj. Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny – Policja, Kuratorzy Sądowi, członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, służba zdrowia, Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia, szkoły, ponadto kluby seniora, świetlice środowiskowe, mieszkańcy Wałbrzycha. Uczestnikom marszu którzy mieli przygotowane plakaty i transparenty z hasłami antyprzemocowymi, rozdawane były białe baloniki. Działanie poprzedzone było akcją promującą wydarzenie poprzez emisję citylightów na przystankach autobusowych rozmieszczonych w centralnych punktach miasta. W marszu wzięło udział około 100 osób.

- **Kampania „Dzieciństwo Bez Przemocy”**

8 października 2024 roku w Sejmie RP odbyła się inauguracja kampanii „Dzieciństwo Bez Przemocy” Fundacji Dajemy dzieciom siłę. Jej głównym partnerem jest Rzecznik Praw Dziecka. Patronat honorowy objęli Marszałek Sejmu, Marszałek Senatu i Ministra ds. Równości. Kampania miała na celu uwrażliwić społeczeństwo na problem przemocy wobec dzieci w Polsce i promować idee uważnego rodzicielstwa. Z tej okazji w całym kraju zaplanowano wydarzenia edukacyjne i kulturalne. Dział Profilaktyki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu włączył się do kampanii i w tym zakresie, na stronie internetowej Ośrodka oraz w mediach społecznościowych, przez pięć kolejnych tygodni, udostępniane były felietony edukacyjno – informacyjne dotyczące dzieciństwa bez przemocy przygotowane przez specjalistów działu w tematach związanych m. in z przemocą psychiczną, zaniedbaniem, przemocą ekonomiczną, brakiem relacji w rodzinie i alienacją rodzicielską. Szkolni Liderzy również włączyli się w kampanię i nagrali krótki filmik na TIK TOKu o tym, czym jest dla nich dzieciństwo bez przemocy. 19 listopada 2024 roku, w Międzynarodowym Dniu Przeciwdziałania Przemocy Wobec Dzieci, tym samym podczas finału kampanii, Tego dnia, w całej Polsce, o godz. 17:00, wybrane budynki i obiekty zostały podświetlone na czerwono – w Wałbrzychu podświetlony została główna siedziba MOPS.

4. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2024 roku Zespół Interdyscyplinarny realizował zadania zawarte w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej zgodnie z art. 9b. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego powołanych zostało jest 16 członków z poszczególnych instytucji:

- z jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,

- policji,
- oświaty
- ochrony zdrowia oraz organizacji pozarządowych.

Do zespołu powołany został także prokurator oraz kuratorzy sądowi.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, które na terenie gminy te zadania realizują.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada na Zespół Interdyscyplinarny zadania do których należy m.in.

1. Diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym.

W tej kwestii przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego na posiedzeniach zespołu poruszali sprawy związane z wszczętymi procedurami NK na terenie miasta Wałbrzych przez instytucje zobowiązane oraz omawiali dane dotyczące składanych zawiadomień na Policję i do prokuratury odnośnie podejrzenia popełnienia przestępstwa zarówno wobec dzieci jak i osób niepełnosprawnych i starszych.

2. Inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej.

Członkowie ZI utworzyli bazę teleadresową dla osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc z zakresu instytucji i podmiotów realizujących wsparcie i pomoc.

Wskazani przez Przewodniczącego ZI członkowie przeprowadzili szkolenia z zakresu realizacji procedury Niebieskie Karty w placówkach oświatowych na wniosek podmiotów wszczynających placówkach oświatowych i służby zdrowia tj:

- Technikum Nr 2- dla kadry nauczycielskiej około 30 uczestników,
- Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 10- dla kadry nauczycielskiej około 25 uczestników,
- Zespół Szkolno Przedszkolny Nr 1-dla kadry nauczycielskiej około 20 uczestników,
- Specjalistyczny Szpital im. Alberta Sokołowskiego w Wałbrzychu dla oddziałowych poszczególnych oddziałów i ich zastępców – około 20 uczestników.

3. Inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową.

W tym zakresie członkowie ZI opracowali ofertę wsparcia dla osób doświadczających przemoc tj. schronienie w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia, poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, socjalne i rodzinne.

W stosunku do osób stosujących przemoc Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia prowadził program korekcyjno edukacyjny, program psychologiczno - terapeutyczny. Z inicjatywy członka Zespołu Interdyscyplinarnego utworzono grupę „Bliżej siebie Bliżej Rodziny” dla osób chcących korygować swoje zachowania przemocowe i dowiedzieć się czym jest agresja a czym jest konflikt.

W trakcie rocznej działalności Zespołu Interdyscyplinarnego członkowie zaangażowali się w kampanię Dzieciństwo bez Przemocy organizowane przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę jak również w kampanię „16 dni przeciwdziałania przemocy”, w trakcie której odbył się wykład dla seniorów w Sudeckim Uniwersytecie III Wieku na temat form przemocy poprowadzony przez sędziego Sądu Rejonowego w Wałbrzychu. Członkowie Zespołu Przeciwdziałania Przemocy włączyli się do udziału w „Marszu Białej Wstążki” zorganizowany 10 grudnia 2024r. w którym uczestniczyli także przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego.

4. Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym:

W/w zadanie realizowano w oparciu o opracowany biuletyn rozpowszechniany na terenie miasta Wałbrzych pod nazwą „Dajemy Moc”, „Bezpieczny Parasol”, opracowano materiały informacyjne które ukazywały się w mediach społecznościowych w formie felietonów publikowanych na Facebook.

W roku 2024 odbyło się 7 posiedzeń ZI. W jednym z posiedzeń uczestniczył przedstawiciel Stowarzyszenia na Rzecz Integracji i Rozwoju Społecznego, który przedstawił ofertę pomocową dla osób objętych procedurą Niebieskie Karty.

Zespół Interdyscyplinarny monitorował działalność Zespołu Przeciwdziałania Przemocy Domowej w którego skład wchodzi członkowie grup diagnostyczno – pomocowej, w zakresie wystawiania skierowań do uczestnictwa w grupie edukacyjnej dla osób stosujących przemoc domową „Bliżej siebie - Bliżej rodziny”, realizacji procedury Niebieskie Karty jak również monitorowano trudności z jakimi stykała się grupa diagnostyczno-pomocowa w trakcie realizacji procedury w poszczególnych przypadkach.

Wykaz wszczętych procedur oraz odbytych spotkań prowadzonych w ramach procedury NK w latach 2021-2024.

Rok	2021	2022	2023	2024
Ogólna liczba prowadzonych procedur NK	514	443	424	486
Liczba wszczętych "NK"	255	212	257	326
Liczba spraw zamkniętych	271	279	267	305
Liczba spotkań GR	1600	1627	1402	1618

Liczba spotkań ZI	4	4	4	7

W roku 2024 wzrosła liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty w związku z wejściem w życie regulacji ustawowych o przeciwdziałaniu przemocy domowej ustawodawca wskazał, że dzieci będące świadkami przemocy w rodzinie, są również osobami doznającymi przemocy. Dnia 15 sierpnia 2024r. wprowadzono standardy ochrony osób małoletnich co uwrażliwiło także mieszkańców miasta na reagowanie na krzywdę doznawaną przez małoletnich.

W związku z koniecznością rozszerzenia grupy diagnostyczno-pomocowej, ze względu na złożony charakter sprawy, do działań w ramach prowadzonych grup powoływano także specjalistów z innych podmiotów wchodzących w skład Zespołu Interdyscyplinarnego m.in: asystentów rodziny, psychologów, terapeutę, pedagogów szkolnych.

W 2024 roku zakończono 315 procedur NK, w tym:

- z powodu ustania przemocy i uzasadnionego przepuszczenia zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie – 251,
- z powodu braku rozstrzygnięcia o zasadności podejmowania działań – 31,
- w związku z niezdiagnozowaniem zjawiska przemocy – 21,
- przekazano do Zespołów Interdyscyplinarnych według miejsca zamieszkania osoby doświadczającej przemocy - 12.

W okresie sprawozdawczym łącznie ZI prowadził 486 procedur Niebieskie Karty (procedury z roku 2023 i lat ubiegłych). Na 31.12.2024r. prowadzono 171 aktywnych procedur.

W związku z koniecznością objęcia rodzin po zamknięciu procedury NK dalszym wsparciem wynikającym z trudności opiekuńczo - wychowawczych, braku kompetencji rodzicielskich jak również zmaganiem się rodzin z różnymi problemami Grupy Diagnostyczno – Pomocowe przekazały 23 rodziny do dalszego wsparcia w zakresie zniwelowania występujących problemów.

Liczba prowadzonych NK przez podmioty uprawnione w latach 2021- 2024.

Rok	2021	2022	2023	2024
Liczba założonych NK przez MOPS	52	69	61	123
Liczba założonych NK przez Policję	185	128	176	312
Liczba NK założona przez inne uprawnione podmioty	18	15	20	51

Liczba wszczętych w latach 2022-2024 procedur przez podmioty upoważnione.

Rok	Liczba wszczętych procedur			Liczba zakończonych procedur		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Policja	129	176	214	51	98	85
MOPS	69	61	73	26	29	47
Oświata	9	21	31	2	15	23
Ochrona Zdrowia	4	5	7	2	4	4
Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	1	1	1	1	1	1
Żandarmeria Wojskowa	0	1	0	0	1	0

W związku z wejściem w życie standardów ochrony małoletnich z dniem 15 sierpnia 2024r placówki oświatowe reagowały częściej wszczynając procedurę Niebieskie Karty w stosunku do osób małoletnich.

Liczba składanych zawiadomień w stosunku do osób stosujących przemoc w latach 2021-2024.

Rok	2021	2022	2023	2024
Liczba złożonych wniosków do Prokuratury	61	54	47	129
Liczba złożonych wniosków do MKRPA	6	1	3	21

W 2024 rok Zespół Interdyscyplinarny skierował do Prokuratury Rejonowej 129 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art 207kk, dotyczącego znęcania się psychicznego lub fizycznego nad osobą najbliższą, nieporadną ze względu na wiek, stan zdrowia 15 zawiadomień oraz w stosunku do osób małoletnich 114 zawiadomień do prokuratury.

Nakaz opuszczenia mieszkania/zakaz zbliżania

Rok	2021	2022	2023	2024
Nakaz opuszczenia mieszkania/ zakaz zbliżania	31	24	35	37

W związku z obowiązującym od 2020 roku przepisem nakazu opuszczenia mieszkania/zakazu zbliżania się w związku z przemocą domową wprowadzono m.in. przepisy dotyczące natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Nakaz/zakaz wydawany jest przez funkcjonariuszy policji na podstawie kwestionariusza szacowania ryzyka zagrożenia zdrowia i życia na okres 14 dni z możliwością przedłużenia poprzez wniesienie wniosku do Sądu Rejonowego I Wydział Cywilny przez osobę doznającą przemocy. Nakaz ten Sąd może wydać na okres bliżej nie określony w celu zapewnienia osobie doznającej przemocy ochrony. Tylko jedna rodzina zdecydowała się złożyć wniosek o przedłużenie nakazu/zakazu.

Zespół Przeciwdziałania Przemocy Domowej w 2024 r. składał się z pięciu pracowników socjalnych wchodzących w skład grupy diagnostyczno - pomocowej oraz dzielnicowych z podległych rejonów.

W 2024 r. monitoringiem w ramach procedury Niebieskie Karty objęto 286 rodzin polegający w szczególności na analizie i ocenie sytuacji osób, wobec których była prowadzona procedura NK. Monitoring ma na celu kontrolę stanu bezpieczeństwa w rodzinie jak również udzielenia kompleksowego wsparcia we wskazanym okresie.

Procedura NK z podziałem na płeć oraz liczbę dzieci objętych wsparciem w latach 2021-2024.

	Rok	2021	2022	2023	2024
Liczba osób objętych pomocą w tym:	Kobiety przed 60 r.ż	190	160	165	281
	Mężczyźni	16	14	19	50

	Dzieci	68	70	107	219

Liczba kobiet oraz dzieci doświadczających przemocy w rodzinie, objętych pomocą jest wciąż największa w stosunku do liczby mężczyzn doznających przemocy. W stosunku do ubiegłego roku odnotowano wzrost o 70%, mężczyzn doznających przemocy do roku poprzedniego o 100%. W stosunku do osób doznających przemocy wśród małoletnich liczba procentowa osób małoletnich doznających przemocy wzrosła 100% co związane jest z większą zauważalnością i reagowaniem na krzywdę w stosunku do osób małoletnich. Powadzone kampanie na rzecz przeciwdziałania przemocy, edukacja podmiotów uprawnionych do wszczynania procedur spowodowała, iż osoby postronne częściej reagują na każdą sytuację związaną z krzywdzeniem dzieci.

Członkowie grupy diagnostyczno - pomocowej prowadzili rozmowy motywujące osoby stosujące przemoc do zaprzestania zachowań przemocowych i do podjęcia działań w celu udziału w zajęciach korekcyjno- edukacyjnych.

W 2024 w ramach prowadzonych procedur NK złożono 60 zawiadomień do Sądu Rejonowego w związku z nieprawidłowościami w funkcjonowaniu rodzin i wglądu w ich sytuację.

Do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla osób doznających przemocy w 2024 r. skierowano 14 osób, które skorzystały ze schronienia.

Szkolenia w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych:

W 2024r. członkowie zespołu uczestniczyli w szkoleniu dla Zespołów Interdyscyplinarnych z zakresu przeciwdziałania przemocy organizowanego przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.Specjalizację I stopnia w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w roku sprawozdawczym uzyskało trzech pracowników socjalnych działających w Zespole Przeciwdziałania Przemocy Domowej organizowaną przez Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej.

5. Działalność Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Wałbrzychu został utworzony z dniem 1 maja 2013 roku Uchwałą Nr XLVI/437/2013 Rady Miejskiej Wałbrzycha. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla osób doznających przemocy domowej w Wałbrzychu jest jednym z 37 na terenie Polski, a drugim na Dolnym Śląsku. Jest stacjonarną placówką pomocową świadczącą specjalistyczne poradnictwo dla ofiar przemocy domowej. W sytuacji zagrożenia zdrowia i życia zapewnia schronienie dla 30 osób na okres do trzech miesięcy. Pomoc udzielana jest dla mieszkańców Wałbrzycha oraz województwa dolnośląskiego, w wyjątkowych sytuacjach udziela wsparcia osobom z terenu całego kraju.

Standard podstawowych usług świadczonych przez Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie obejmuje:

- ✓ zapewnienie schronienia osobie doznającej przemocy domowej oraz dzieciom pozostającym pod jej opieką, bez skierowania i bez względu na dochód, przez okres do trzech miesięcy z możliwością przedłużenia w przypadkach uzasadnionych sytuacją osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności wynikającą z konieczności zapewnienia jej bezpieczeństwa
- ✓ ochronę osoby doznającej przemocy domowej przed osobą stosującą przemoc domową:
  1. udzielanie natychmiastowej wszechstronnej pomocy w tym pomocy psychologicznej i prawnej oraz zorganizowanie niezwłocznie dostępu do pomocy medycznej w przypadku, gdy wymaga tego stan zdrowia osoby doznającej przemocy domowej,
  2. rozpoznanie sytuacji osoby doznającej przemocy domowej i ocena ryzyka w zakresie zagrożenia bezpieczeństwa tej osoby lub jej dzieci pozostających pod jej opieką,
  3. opracowywanie diagnozy dotyczącej sytuacji osoby doznającej przemocy domowej przebywającej w ośrodku oraz dzieci pozostających pod jej opieką,
  4. udzielanie wsparcia w formie specjalistycznego poradnictwa, w szczególności:
    - prawnego,
    - psychologicznego,
    - socjalnego,
    - medycznego,
  5. prowadzenie grup wsparcia oraz grup terapeutycznych,
  6. prowadzenie terapii indywidualnej ukierunkowanej na wsparcie osoby doznającej przemocy domowej oraz nabycie przez nią umiejętności ochrony przed osobą stosującą przemoc domową,

7. zapewnienie dostępu do pomocy medycznej,
8. ocenę sytuacji dzieci pozostających pod opieką osoby doznającej przemocy domowej

na podstawie przeprowadzonego w tej rodzinie rodzinnego wywiadu środowiskowego

9. udzielanie konsultacji wychowawczych,
10. opracowanie indywidualnego planu wsparcia i realizacja przy aktywnym udziale osoby doznającej przemocy domowej. Plan uwzględnia: potrzeby, cele, metody i czas pomocy,
11. zapewnienie całodobowego okresowego pobytu,
12. zapewnienie pomieszczeń do spania,
13. zapewnienie wspólnego pomieszczenia do pobytu dziennego z miejscem zabaw dla dzieci i miejsca do nauki,
14. zapewnienie ogólnodostępnej łazienki wyposażonej w sposób umożliwiający korzystanie zarówno przez osoby dorosłe jak i dzieci,
15. zapewnienie miejsca do prania i suszenia,
16. zapewnienie ogólnodostępnej kuchni,
17. zapewnienie pomieszczenia do przechowywania wózków dziecięcych,
18. zapewnienie pomieszczenia do pracy indywidualnej z osobami doznającymi przemocy domowej,

W celu realizacji powyższych zadań Ośrodek zatrudniał w roku 2024 następującą kadrę, której kwalifikacje zostały określone w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach:

- pedagoga,
- pracownika socjalnego,
- terapeutę,
- psychologa,
- prawnika.

W roku 2024 ze schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia w Wałbrzychu skorzystały **72** osoby, **43** z terenu Wałbrzycha oraz **29** z terenu województwa dolnośląskiego.

Osoby przebywające w SOW w latach 2021-2024

Na terenie Wałbrzycha	2021 r .	2022 r.	2023 r.	2024r.
Kobiety	11	12	20	19

Mężczyźni	0	1	0	1
Dzieci	8	16	22	23
Liczba osób	19	29	42	43
Spoza Wałbrzycha	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Kobiety	12	20	24	13
Mężczyźni	0	1	1	0
Dzieci	18	18	34	16
Liczba osób	30	39	59	29
Razem	49	68	101	72

Zarówno osoby dorosłe jak i dzieci zostały objęte wsparciem specjalistów. W roku 2024 przeprowadzono ogólnie **2089** oddziaływań wspierających dla mieszkańców SOW oraz klientów niezamieszkujących w hostelu. W tym oddziaływania psychologiczne do klientów niezamieszkujących SOW.

Wykaz prowadzonych oddziaływań wspierających dla klientów mieszkających w SOW w latach 2021-2024

Nazwa oddziaływań	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Oddziaływania psychologiczne	100	213	172	141
Oddziaływania pedagogiczne i socjalne	1189	1226	1298	1058
Oddziaływania terapeutyczne	273	413	228	270
Oddziaływania prawne	302	414	400	348

Oddziaływania medyczne	49	68	101	43
RAZEM	1867	2334	2199	1860

Wykaz prowadzonych oddziaływań wspierających klientów zewnętrznych

w SOW w latach 2021-2024

Nazwa oddziaływań	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Oddziaływania psychologiczne	45	27	33	36
Oddziaływania pedagogiczne i socjalne	120	12	23	62
Oddziaływania terapeutyczne	30	32	63	52
Oddziaływania prawne	70	49	58	50
Oddziaływania medyczne	0	0	0	29
RAZEM	265	120	177	229

- **oddziaływania psychologiczne.** Praca psychologa w SOW koncentruje się wokół sześciu głównych kierunków działań. Pierwszym z nich jest nawiązanie kontaktu z osobą doświadczającą przemocy albo świadkiem przemocy w sposób, który otwiera szansę na konstruktywną współpracę z tymi osobami. Psycholog, poprzez przeprowadzenie wywiadu z klientem i pracę z dostępną dokumentacją, zajmuje się także diagnozowaniem problemu przemocy w rodzinie. Przeprowadzając diagnozę psychologiczną, psycholog ma na celu rozpoznanie potrzeb i zasobów klienta. Zastosowanie znormalizowanych narzędzi diagnozy psychologicznej, stosowanie ich zgodnie ze sztuką, wykorzystanie danych z obserwacji i przeprowadzonego wywiadu pozwala na opracowanie zaleceń do pracy dla całego zespołu specjalistów. Indywidualizowane, elastyczne podejście do każdej z osób, daje szansę na dobranie takich metod pracy i propozycji działań, których wdrożenie daje największą szansę na poprawienie sytuacji życiowej osoby. Psycholog prowadzi również bieżące wsparcie psychologiczne, poradnictwo i działania terapeutyczne, monitoruje stan psychologiczny klientów, prowadzi konsultacje wychowawcze dla rodziców. Udziela konsultacji dzieciom – prowadzi obserwację, zajęcia o charakterze terapeutycznym, według zaobserwowanych, ale i zgłoszonych przez rodziców potrzeb. Przy czym należy podkreślić, że na interwencje zewnętrzne zgłaszały się osoby, które nie zdecydowały się na pobyt w Ośrodku.

Oddziaływania psychologiczne w latach 2021-2024

Nazwa oddziaływań - stacjonarne	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Nawiązanie kontaktu z ofiarą/ świadkiem przemocy w rodzinie	7	2	37	28
Udzielanie wsparcia psychologicznego i udzielanie konsultacji wychowawczych	43	156	106	97
Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie	5	0	2	2
Przeprowadzanie diagnoz/ opinii psychologicznych	19	24	20	14
Prowadzenie terapii indywidualnej	18	0	0	0
Udzielanie konsultacji dzieciom	8	4	7	0
Nazwa oddziaływań – interwencja zewnętrzna	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Nawiązanie kontaktu z ofiarą/ świadkiem przemocy w rodzinie	6	7	11	8
Udzielanie wsparcia psychologicznego i udzielanie konsultacji wychowawczych	29	19	22	28
Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie	8	1	0	0
Przeprowadzanie diagnoz/ opinii psychologicznych	1	0	0	0
Prowadzenie terapii indywidualnej	0	0	0	0
Udzielanie konsultacji dzieciom	1	0	0	0

- **oddziaływania pedagogiczne i socjalne.** Do głównych zadań pedagoga oraz pracownika socjalnego należało prowadzenie oddziaływań edukacyjnych dla rodziców, zajęć z dziećmi, prowadzenie poradnictwa zawodowego, przeprowadzanie wywiadów środowiskowych, przygotowywanie diagnozy rodzinnej, rozpoznawanie sytuacji rodziny oraz jej zasobów umożliwiających wyjście z kryzysu, nawiązywanie współpracy z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz innymi instytucjami pomocy społecznej, udzielanie

poradnictwa socjalnego i rodzinnego, a także konsultacji wychowawczych. Ponadto pracownik socjalny prowadził dla mieszkańców hostelu **warsztaty edukacyjno-informacyjne - 28 spotkań**

w 2024 r. dotyczące min. rozwijania umiejętności ochrony w sytuacja zagrożenia, instytucji pomocowych - czym się zajmują jak działają, różnych aspektów przemocy, samopomocy czy motywowania siebie do zmiany. Po każdym zajęciach mieszkanki otrzymywały poradnik/broszurę dotyczącą możliwości rozwiązania problemów i podejmowania działań samopomocowych przy pomocy właściwych instytucji państwowych oraz organizacji społecznych. W roku 2024 w ramach pedagogizacji grupowych przeprowadzono z klientami SOW **warsztaty wychowawczo-edukacyjne (24 spotkania w 2024 r.)**. Tematyką zajęć było min.: ustalanie granic i zasad, przemoc wobec dzieci - konsekwencje, współdziałanie, kary i nagrody, aktywizacja ruchowa dzieci najmłodszych, komunikacja z nastoletnimi dziećmi, normowanie planu dnia, podnoszenie kompetencji rodzicielskich, umiejętności dotyczące opieki i pielęgnacji dzieci, uczenie rozwiązywania trudności w codziennym życiu, utrwalanie norm i zasad funkcjonujących w świecie społecznym, wzmacnianie pozytywne, dbanie o zdrowie w tym psychiczne dzieci.

Oddziaływania pedagogiczne i socjalne w latach 2021 - 2024

Nazwa oddziaływań -przyjęcia stacjonarne	2021r.	2022r.	2023 r.	2024 r.
Ocena sytuacji rodziny oraz dziecka (w tym diagnoza przemocy)	36	29	39	50
Pedagogizacja	186	192	240	158
Poradnictwo zawodowe/rodzinne	28	152	124	116
Wywiady środowiskowe	19	29	41	26
Rozmowy dot. Bieżącej sytuacji (w tym konsultacje, praca socjalne)	301	467	357	476
Konsultacje z instytucjami (MOPS, Sąd , Szkoły, Policja)	185	110	169	125
Indywidualny plan wsparcia	37	28	39	23
Zespół okresowej oceny sytuacji	92	133	110	84
RAZEM ODDZIAŁYWAŃ	884	1140	1119	1058

Nazwa oddziaływań - interwencja zewnętrzna	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Ocena sytuacji rodziny oraz dziecka w tym diagnoza przemocy)	40	12	8	18
Pedagogizacja	0	0	0	0
Poradnictwo zawodowe/rodzinne	0	0	16	18
Wywiady środowiskowe	0	0	0	0
Rozmowy dot. Bieżącej sytuacji (w tym konsultacje, praca socjalne)	40	6	16	18
Konsultacje z instytucjami (MOPS, Sąd, Szkoły, Policja)	0	0	6	8
Indywidualny plan pomocy	0	0	0	0
Zespół okresowej oceny sytuacji	0	0	0	0
RAZEM ODDZIAŁYWAŃ	80	18	46	62

W 2024 r odbyły się **84 zespoły** okresowej oceny sytuacji. W skład zespołu SOW wchodzi: terapeutę, psycholog, pracownik socjalny, pedagog, dyrektor. Na zespoły zapraszani są również pracownicy MOPS: asystenci, pracownicy socjalni oraz kuratorzy sądowi. W roku 2024 roku pracownik socjalny oraz pedagog przeprowadzili **26 diagnoz przemocy domowej**. **Łączna ilość oddziaływań pedagogicznych i socjalnych W 2024 R. - 1120.**

- **oddziaływania terapeutyczne.** Terapeuta prowadził terapię indywidualną i grupy terapeutyczne dla osób dorosłych zgłaszających się do Ośrodka, ponadto udzielał konsultacji wychowawczych, prowadził grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie. W roku 2024 - w terapii uczestniczyło 34 mieszkańców SOW (łącznie 184 spotkania w terapii indywidualnej oraz 21 w grupach terapeutycznych). Terapeuta wykorzystuje w pracy z klientami terapię TSR- terapia krótkoterminowa skoncentrowana na rozwiązaniu oraz terapię poznawczą MBTC opartą na uważności, terapię akceptacji i zaangażowania ACT.

W 2024 prowadzona była grupa wsparcia dla mieszkanki SOW. Odbyły się **23** spotkania. Prowadzono również grupę terapeutyczną – odbyło się **37** spotkań. **Łączna ilość oddziaływań terapeutycznych – 270.**

Oddziaływania terapeutyczne w SOW w latach 2021-2024

Nazwa oddziaływań-przyjęcia stacjonarne	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Terapia indywidualna (spotkania)	156	312	172	184
Terapia grupowa (spotkania)	42	13	20	21
Terapia dla rodziców (spotkania)	71	38	32	23
RAZEM	269	363	224	228
Nazwa oddziaływań-interwencja zewnętrzna	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Terapia indywidualna (spotkania)	30	32	63	42
Terapia grupowa (spotkania)	0	0	0	0
Terapia dla rodziców (spotkania)	0	0	0	0
RAZEM	30	32	63	42

- **oddziaływania prawne** - do zadań prawnika należało udzielanie porad prawnych z zakresu prawa karnego, rodzinnego, cywilnego, administracyjnego osobom zgłaszającym się do Ośrodka. W ubiegłym roku ze wsparcia prawnika korzystały osoby zamieszkujące SOW oraz mieszkańcy Wałbrzycha i województwa dolnośląskiego

Oddziaływania prawne w latach 2021-2024

Nazwa oddziaływań- przyjęcia stacjonarne	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Porady prawne/konsultacje	235	270	310	280
Zawiadomienia	14	15	18	8
Inne pisma/ pozwы	53	80	72	60
RAZEM	302	365	400	348

Nazwa oddziaływań- interwencja zewnętrzna	2021 r.	2022 r.	2023 r.	2024 r.
Porady prawne/konsultacje	46	31	36	35
Zawiadomienia	2	3	3	2
Inne pisma/ pozwы	22	15	19	13
RAZEM	70	49	58	50

- **oddziaływania medyczne** - na podstawie porozumienia współpracowano z Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej „Piaskowa Góra”. Ośrodek kierował klientki spoza Wałbrzycha wraz z dziećmi na wizyty kontrolne, otrzymywał wsparcie pielęgniarek oraz położnych. Klientki z Wałbrzycha, mimo propozycji wsparcia korzystały najczęściej z pomocy swoich przychodni rejonowych.

Ponadto klienci SOW korzystali ze wsparcia psychiatrów w Poradni Zdrowia Psychicznego ul. Batorego 4, Przychodni „Anima” oraz „Cogito” (9 osób) oraz Centrum Higieny Psychiczej w Kamiennej Górze (1 osoba) , a w sytuacjach nagłych z pomocy Oddziału Psychiatrycznego Specjalistycznego Szpitala im. dra A. Sokołowskiego (2 osoby).

Oddziaływania medyczne w latach 2021-2024

Nazwa oddziaływań	Klienci SOW	Klienci SOW spoza terenu Wałbrzycha	Łącznie
2021 r.			
Porady medyczne	19	30	49
2022 r.			
Porady medyczne	29	39	68
2023 r.			
Porady medyczne	42	59	101
2024 r.			
Porady medyczne	43	29	72

W roku 2024 Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową prowadził oddziaływania korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy. SOW prowadził edycję dla osób stosujących przemoc wobec dorosłych oraz osób stosujących przemoc wobec dzieci.

W roku 2024r. odbyły się 2 edycje programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.:

- Program Korekcyjno-edukacyjny dla dorosłych osób stosujących przemoc domową wobec dorosłych członków rodziny realizowany w terminie 12.08.2024 r. – 02.12.2024 r. Przystąpiło do programu – 12 osób (5 kobiet, 7 mężczyzn), ukończyły 3 kobiety.
- Program Korekcyjno-edukacyjny dla rodziców krzywdzących dzieci realizowany w terminie 11.10.2024 r. – 11.12.2024 r. Przystąpiło do programu – 14 osób (7 kobiet, 7 mężczyzn), ukończyły 2 kobiety.

Z uwagi na charakter ośrodka, mający na celu izolację od sprawcy, Program realizowany jest w budynku wspólnoty mieszkaniowej, przy ul. Aleja Podwale 1 w Wałbrzychu.

Tematyka zajęć obejmowała:

- powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem tej przemocy,
- rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie,
- kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie,
- uznanie przez osobę stosującą przemoc w rodzinie faktu stosowania tej przemocy,
- zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie,
- zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy.

Program prowadzony był w formie indywidualnych i grupowych oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, które rozpoczęły proces zmian postaw i zachowań przemocowych.

Ponadto SOW przeprowadził oddziaływania psychologiczno-terapeutyczne dla osób, które w latach wcześniejszych ukończyły Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc Domową. W roku 2024 w terminie 07.08.2024r. – 16.10.2024 r. odbyła się jedna edycja programu oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych, 40 godzin zajęć grupowych, w których udział wzięło 12 osób, ukończyło 6 osób.

W 2024 roku pracownicy SOW prowadzili współpracę z MOPS w Wałbrzychu w celu omówienia prowadzonych oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Od lipca 2024 r. w ofercie SOW znajdował się cykl spotkań Grup Wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, dla osób z zewnątrz (przy współpracy z MOPS Wałbrzych) 2 x w miesiącu.

W kwietniu i maju na zaproszenie Przedszkola Publicznego odbyły się spotkania konsultacyjno - szkoleniowe dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej z szczególnym uwzględnieniem dzieci i ochrony małoletnich.

W grudniu pracownicy SOW uczestniczyli we wspólnym happeningu Białej Wstążki

31 grudnia 2024 z inicjatywy Nasze Radio Wałbrzych oraz Radnej Miasta Wałbrzycha odbyło się sylwestrowe spotkanie muzyczne z upominkami dla mieszkańców SOW oraz Centrum Wsparcia Socjalnego.

W 2024 r. w SOW zostały prowadzone regularne zebrania pracowników (44 spotkania) w celu poprawy jakości pracy, współpracy, komunikacji i superwizji.

W 2024 roku pracownicy SOW uczestniczyli w szkoleniach oraz podnosili kwalifikacje w trakcie studiów podyplomowych:

1. Jak pracować z „niegrzecznym” dzieckiem w oparciu o Stosowaną Analizę Zachowania – 1 osoba.
2. Kryzys psychiczny dzieci i młodzieży- jak prowadzić rozmowę i interwencję -1 osoba.
3. Szkolenie z zakresu RODO – 4 osoby.
4. Szkolenie w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej - 4 osoby.
5. Superwizja - 4 osoby.
6. Szkolenie „Ustawa Kamila – czyli standardy ochrony małoletnich” - 1 osoba.
7. Szkolenie „Zgłoszenia zewnętrzne sygnalistów - jakie organy publiczne muszą wdrażać - wzory dokumentacji i procedury – 2 osoby.
8. Podstawy prawne działania zespołu interdyscyplinarnego oraz prowadzenia procedury Niebieskie Karty -1 osoba.
9. Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej -1 osoba.
10. Pomoc społeczna 2024/2025 – aktualne problemy – 1 osoba.
11. Nowa procedura zabezpieczenia sytuacji dziecka w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową – 1 osoba.
12. Terapia schematu w pracy z pacjentami z zaburzeniami osobowości borderline – 1 osoba.
13. Superwizja dla realizatorów Programów korekcyjno – edukacyjnych – 2 osoby.
14. Ukończenie studiów podyplomowych – przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci – 1 osoba.
15. Kontynuacja studiów podyplomowych - terapeuta rodzinny /poradnictwo rodzinne i psychologiczno -pedagogiczne (profilaktyka i terapia systemów rodzinnych) - 1 osoba.
16. Ukończenie studiów podyplomowych – edukacja i terapia osób ze spektrum autyzmu – 1 osoba.

17. Rozpoczęcie studiów podyplomowych Socjoterapia z uprawnieniami do prowadzenia zajęć specjalistycznych - 1 osoba.

18. Szkolenie „Ubezpieczenia majątkowe i OC – 1 osoba.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Wałbrzychu systematycznie współpracuje z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, w szczególności z działem Profilaktyki Uzależnień oraz Centrum Wsparcia Socjalnego, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Zespołami Interdyscyplinarnymi oraz Ośrodkami Interwencji Kryzysowej z terenu Dolnego Śląska oraz Przychodniami Zdrowia, Sądami, Kuratorami, Prokuraturą oraz Policją, z Oddziałem Psychiatrycznym Specjalistycznego Szpitala im. dra A. Sokołowskiego, Szkołami i Przedszkolami.

Podsumowanie i efekty pracy

Istotnym działaniem jest podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy. Zwiększenie dostępności i efektywności działań profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej adresowanych do różnych grup społecznych. W codziennej pracy systematyczna realizacja specjalistycznego wsparcia w celu poprawy sytuacji osób doznających przemocy oraz wyjścia z kryzysu. Koncentrowanie się na trzech grupach osób: osobach doświadczających przemocy, osobach stosujących przemoc oraz świadkach w celu kompleksowego rozwiązywania problemu przemocy domowej. Interdyscyplinarna pomoc powyższym grupom. Jeżeli realizacja działań przeciwstawiających się przemocy będzie stanowiła wspólny strategiczny plan i będzie przebiegać wielopoziomowo przyczyni się to do usprawnienia systemu przeciwdziałania przemocy.

W tym roku Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia wprowadził do swojej działalności Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem, które pozwoliły na intensyfikację oddziaływań profilaktycznych i interwencyjnych. Prowadzone są również cykliczne spotkania specjalistów mające na celu zapewnienie płynnego przepływu informacji, wymianę obserwacji, opracowanie strategii działania dla poszczególnych klientów SOW.

Podnoszenie kwalifikacji pracowników przekłada się bezpośrednio na ich efektywność i wydajność w wykonywaniu obowiązków. Dzięki nowym umiejętnościom i wiedzy pracownicy są w stanie lepiej radzić sobie z zadaniami, szybciej rozwiązywać problemy oraz podejmować trafne decyzje, co wpływa pozytywnie na jakość ich pracy i osiąganе rezultaty. Ukończone szkolenia pozwalają specjalistom na bieżąco śledzić najnowsze trendy, metody i techniki pracy oraz aspekty prawne co umożliwia skuteczniejsze i bardziej efektywne wsparcie dla klientów oraz podnosi jakość świadczonych usług.

Największy efekt z podejmowanych działań widoczny jest w sytuacji współpracy pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w realizację zadań dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.

Wnioski i podsumowanie zadań z realizacji Gminnego Programu.

- Najistotniejszym zadaniem w przeciwdziałaniu przemocy domowej jest podnoszenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej w tym zakresie, zarówno wśród dzieci i młodzieży, jak i u osób dorosłych, w tym starszych.
- Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy specjalistów zarówno osobom stosującym jak i doświadczającym przemocy domowej, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci.
- Aby zapewnić profesjonalną pomoc i wsparcie należy stale podnosić kompetencje zawodowe pracowników służb i instytucji zajmujących się działaniami w obszarze przeciwdziałania przemocy poprzez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach, konferencjach, seminariach itp. oraz zadbać o superwizję osób pracujących ze sprawcami i ofiarami przemocy domowej.
- Profilaktyka przemocy domowej powinna być skierowana szczególnie do dzieci i młodzieży. Edukacja od najmłodszych lat w zakresie profilaktyki przemocy jest szansą na ograniczenie liczby osób doświadczających jak i stosujących przemoc w przyszłości.
- Niezwykle istotnym zadaniem jest nieustanne edukowanie rodziców, opiekunów prawnych, rodziców zastępczych w zakresie budowania relacji z dzieckiem bez przemocy opartej na miłości, szacunku i poprawnej komunikacji.
- Należy promować postawy społeczne wolne od przemocy. Cała społeczność lokalna powinna być zaangażowana w działania profilaktyczne. W tym celu należy zintensyfikować spotkania z mieszkańcami, prowadzić rozmowy, debaty, zadawać trudne pytania oraz w formie papierowej, elektronicznej i audiowizualnej dostarczać jak najwięcej materiałów informacyjnych – edukacyjnych z zakresu profilaktyki przemocy.
- Kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki przemocy poprzez włączanie przedstawicieli Zespołu Interdyscyplinarnego w kampanie i programy społeczne ale i generowanie nowych przedsięwzięć i działań kierowanych do mieszkańców Wałbrzycha.